

תרגיל

$T, S: V \rightarrow W$ אופרטורים לינאריים, W תת מרחב T -אינווריאנטי.

א. הוכח כי אם W גם S -אינווריאנטי אזי W הוא $T \circ S$ -אינווריאנטי.

הוכחה

יהי $u \in W$. $T(v) = T(S(u)) = T \circ S(u) \in W \Leftrightarrow v = S(u) \in W$.

ב. נניח ש W הפיכה. האם T^{-1} -אינווריאנטי?

הוכחה

יהא w_1, \dots, w_k בסיס ל W . כעת, מכיוון ש W הפיכה, $T(w_1), \dots, T(w_k)$ בסיס ל W , ואז נסמן $v_i = T(w_i)$. מכיוון ש $v_i = T(w_i) \in W$, $w_i = T^{-1}(v_i) \in W$. מכיוון ש v_1, \dots, v_n הולכים ב T^{-1} לתוך W והם בסיס ל W אנו מקבלים $T^{-1}(W) \subseteq W$. מכיוון שהתמונות של v_1, \dots, v_n תחת T^{-1} שייכות ל W , ו v_1, \dots, v_n הוא בסיס ל W , אנו מקבלים $T^{-1}(W) \subseteq W$.

תרגיל

תהי S קבוצה אורתוגונלית שלא כוללת את האפס. הוכח כי S בת"ל.

הוכחה

נניח בשלילה כי S ת"ל. אזי קיים צירוף לינארי $\alpha_1 v_1 + \dots + \alpha_n v_n = 0$ כאשר $v_1, \dots, v_n \in S$ שונים ולפחות $\alpha_i \neq 0$ לאיזשהו i .

$$0 = \langle 0, v_i \rangle = \langle \alpha_1 v_1 + \dots + \alpha_n v_n, v_i \rangle = \alpha_1 \langle v_1, v_i \rangle + \dots + \alpha_n \langle v_n, v_i \rangle = (*)$$

אולם, לכל $i \neq j$, $\langle v_j, v_i \rangle = 0$ ולכן $(*) = \alpha_i \langle v_i, v_i \rangle = 0$ אך $\alpha_i \neq 0$ וגם $\langle v_i, v_i \rangle \neq 0$ וזו סתירה.

תרגיל

$T: V \rightarrow V$ אופרטור לינארי. $W \subseteq V$ תת-מרחב T -אינווריאנטי. הוכח כי W^\perp הוא T^* -אינווריאנטי.

פתרון

יהי $v \in W^\perp$. צריך להראות $T^*v \in W^\perp$.

יהי $w \in W$, צריך להראות ש $\langle w, T^*v \rangle = 0$.

נחשב $\langle Tw, v \rangle$

$$\langle Tw, v \rangle = \langle w, T^*v \rangle - \left\langle \underbrace{Tw}_{\in W}, \underbrace{v}_{\in W^\perp} \right\rangle = \langle w, T^*v \rangle$$

ולכן $0 = \langle Tw, v \rangle$ ולכן $0 = \langle w, T^*v \rangle$

ב. נסמן ב- $\sigma(A)$ את הספקטרום (קבוצת הערכים העצמיים) של מטריצה ריבועית A . הוכיחו, לכל $A, B \in \mathbb{F}^{n \times n}$: $\sigma(AB) = \sigma(BA)$. התייחסו במפורש למקרה של ערך עצמי 0.

אם $0 = \lambda \in \sigma(AB)$ אז $ABv = \lambda v = 0$ ולכן לפחות אחת מהמטריצות B, A לא הפיכה, ולכן גם $0 = \lambda \in \sigma(BA)$. אם $0 \neq \lambda \in \sigma(AB)$ אז $ABv = \lambda v$ עבור וקטור עצמי מתאים $v \neq \vec{0}$, ולכן גם $BABv = \lambda Bv$. הוקטור $Bv \neq \vec{0}$ (אחרת גם $ABv = \vec{0} = \lambda v = \lambda Bv$ בניגוד להנחה $\lambda \neq 0$), ולפיכך השוויון $(BA)Bv = \lambda Bv$ מוכיח כי $\lambda \in \sigma(BA)$. הוכחנו עד כה כי $\sigma(AB) \subseteq \sigma(BA)$, והחלפת תפקידי B, A מוכיחה את ההכלה בכיוון ההפוך.

ב. יהיו: V מרחב מכפלה פנימית מממד סופי, $T: V \rightarrow V$ אופרטור לינארי כלשהו. הוכיחו: $(\text{im } T)^\perp = \ker T^*$

אם $u \in \ker T^*$ אז לכל $v \in V$ מתקיים $\langle v, T^*(u) \rangle = \langle T(v), u \rangle = 0$, ולכן $u \in (\text{im } T)^\perp$; ואם $u \in (\text{im } T)^\perp$, אז לכל $v \in V$, $\langle v, T^*(u) \rangle = \langle T(v), u \rangle = 0$, ולכן $T^*(u) = \vec{0}$. כלומר $u \in \ker T^*$. בסה"כ: $u \in \ker T^* \Leftrightarrow u \in (\text{im } T)^\perp$.

(א) האם הטענה נכונה עבור מטריצות לא הפיכות? כלומר- הוכיחו/הפירוכו: לכל מטריצה $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ לא הפיכה קיימת $B \in \mathbb{C}^{n \times n}$ כך ש $B^2 = A$.

פתרון: הפרכה: $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ ננח בשלילה כי B מקיימת $B^2 = A$. אזי $B^4 = A^2 = 0$ ולכן B נילפוטנטית ולכן $p_B(x) = x^2$. אם $m_B(x) = x$ נקבל כי B לכסינה ואז גם $B^2 = A$ לכסינה סתירה. לכן $m_B(x) = x^2$ ו B דומה לצורת זורדן A כלומר קיימת P הפיכה כך ש $B = PAP^{-1}$ ולכן $A = B^2 = PA^2P^{-1} = P0P^{-1} = 0$. סתירה.

3. [7 נק' לסעיף] תהא $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ מטריצה לכסינה עם ערכים עצמיים מהקבוצה $\{0, 1\}$ בלבד (ייתכן כי ל A ע"ע יחיד). נסמן $\dim N(A - I) = m$. הוכיחו או הפריכו m_A הוא הפ"מ של A ו p_A הוא הפ"א של A :

(א) הפ"א של A הוא $p_A(\lambda) = \lambda^{n-m}(\lambda - 1)^m$. **פתרון:** כיון ש A לכסינה (ולכן הפ"א מ"ל) ו $0, 1$ הם הע"ע היחידים האפשריים אזי $p_A(\lambda) = \lambda^k(\lambda - 1)^t$ כאשר $k + t = n$. כיון ש A לכסינה אזי הר"ג של $1 = \lambda$ לר"א של 1 . ולכן כיון שהר"ג של 1 הוא $\dim N(A - I)$ שנתון ששווה ל m ולכן $t = m$ ולכן $k = n - m$.

(ב) מתקיים $A = A^2$. **פתרון:** כיון ש A לכסינה $0, 1$ אזי קיימת P הפיכה כך ש $P^{-1}AP = D$ כאשר D אלכסונית שעל האלכסון יש רק 0 או 1. בפרט $D^2 = D$ (וגם $D^k = D$ לכל k טבעי) ולכן

$$A^2 = (PDP^{-1})^2 = PD^2P^{-1} = PDP^{-1} = A$$